

Brüssel, 25. jaanuar 2021
(OR. en)

5534/21

Institutsioonidevaheline
dokument:
2020/0304(NLE)

SCH-EVAL 11
DATAPROTECT 14
COMIX 42

MENETLUSE TULEMUS

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Saaja: Delegatsioonid

Eelmise dok nr: 14250/20

Teema: Nõukogu rakendusotsus, milles esitatakse soovitus, mis käsitleb 2019. aastal **Slovakkias andmekaitse** valdkonnas Schengeni *acquis'* kohaldamise hindamise käigus leitud puuduste kõrvaldamist

Delegatsioonidele edastatakse nõukogu rakendusotsus, mis võeti kirjaliku menetluse teel vastu 21. jaanuaril 2021 ja milles esitatakse soovitus, mis käsitleb 2019. aastal Slovakkias andmekaitse valdkonnas Schengeni *acquis'* kohaldamise hindamise käigus leitud puuduste kõrvaldamist.

Vastavalt nõukogu 7. oktoobri 2013. aasta määruse (EL) nr 1053/2013 artikli 15 lõikele 3 edastatakse soovitus Euroopa Parlamendile ja liikmesriikide parlamentidele.

Nõukogu rakendusotsus, milles esitatakse

SOOVITUS,

mis käsitleb 2019. aastal Slovakkias andmekaitse valdkonnas Schengeni *acquis*' kohaldamise hindamise käigus leitud puuduste kõrvaldamist

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 7. oktoobri 2013. aasta määrust (EL) nr 1053/2013, millega kehtestatakse hindamis- ja järelvalvemehhanism Schengeni *acquis*' kohaldamise kontrollimiseks ja tunnistatakse kehtetuks täitevkomitee 16. septembri 1998. aasta otsus, millega luuakse Schengeni hindamis- ja rakendamiskomitee,¹ eriti selle artiklit 15,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Käesoleva otsuse eesmärk on soovitada Slovaki Vabariigile parandusmeetmeid andmekaitse valdkonnas 2019. aastal toimunud Schengeni hindamise käigus leitud puuduste kõrvaldamiseks. Pärast hindamist võeti komisjoni rakendusotsusega C(2020) 8160 vastu aruanne, milles käsitletakse järeldusi ja hinnanguid ning loetletakse hindamise käigus kindlaks tehtud parimad tavad ja puudused.

¹ ELT L 295, 6.11.2013, lk 27.

- (2) Heaks tavaks peetakse muu hulgas järgmist: andmekaitseasutus on alates viimasest, 2012. aastal toimunud Schengeni hindamisest korrapäraselt teinud SIS II järelevalvetoiminguid vastavalt aastasele kavale ja järgmiseks neljaks aastaks on koostatud SIS II kontrollide kontseptsioon; andmekaitseasutus on konsulaatides korraldanud hulgaliselt VISi kontrolle; andmekaitseasutus ja siseministeerium on teinud jõupingutusi, et anda andmesubjektidele elektrooniliselt ja trükistena teavet; andmekaitseasutuse veebisaidil ja teabelehtedel antakse Schengeni teemade kohta teavet mitmes keeles; andmekaitseasutusel on SISi ja VISi andmesubjektide taotluste jaoks vormid; SIRENE büroo vastab taotlustele mitte ainult slovaki, vaid ka inglise keeles; Slovakkia ametiasutused teavitavad andmesubjekte, kui nende kohta pole SIS II-s andmeid salvestatud; siseministeeriumi kontrollitalituse büroo kontrolliüksus kontrollib väga aktiivselt VISi ja SIS II logisid; kahel välis- ja Euroopa asjade ministeeriumis andmekaitseküsimustega tegeleva andmeturbeosakonna töötajal on väga aktiivne roll; välis- ja Euroopa asjade ministeerium pakub oma töötajatele andmekaitsekoolitust, eelkõige enne ajutist konsulaarülesannete täitmisele lähetamist, ja seda koolitust pakub andmeturbeosakond (andmekaitseametniku büroo rollis); SIS II andmete kaitseks kehtestatud menetluslikud ja füüsilised turvameetmed on kõrgel tasemel; andmekaitseametnikul ja tema asetäitjal on väga aktiivne roll siseministeeriumi kontrollitalituse büroo kontrolliüksuse andmekaitseosakonnas, sealhulgas SIS II puudutavas juhendamises ja logikontrollis; siseministeerium pakub andmekaitsekoolitust kõigile N.SIS II lõppkasutajatele.
- (3) Arvestades, kui oluline on järgida VISi osas andmekaitse valdkonna Schengeni *acquis*'d, tuleks eelisjärjekorras rakendada soovitud 7 ja 24.
- (4) Käesolev otsus tuleks edastada Euroopa Parlamendile ja liikmesriikide parlamentidele. Määruse (EL) nr 1053/2013 artikli 16 lõike 1 kohaselt peab Slovaki Vabariik koostama kolme kuu jooksul alates otsuse vastuvõtmisest tegevuskava, kus on loetletud kõik soovitud hindamisaruandes nimetatud puuduste kõrvaldamiseks, ning esitama selle tegevuskava komisjonile ja nõukogule,

SOOVITAB JÄRGMIST:

Andmekaitseasutus

1. tagama, et andmekaitseasutuse toimivuse ja tulemuslikkuse parandamiseks suurendatakse veelgi andmekaitseasutuse eelarvet ja töötajate arvu;
2. tagama, et andmekaitseasutusele ette nähtud riigieelarvelised vahendid on selgelt nähtavad, et kindlustada andmekaitseasutusele eraldiseisev avalik aastaeelarve;
3. tagama, et riiginõukogu informeeritakse eelarvemenetluse raames andmekaitseasutuse seisukohast oma eelarvevajaduste kohta ning andmekaitseasutuse ja rahandusministeeriumi vahel peetud eelarvearuteludest;
4. võtma meetmeid, et rahandusministeerium ei saaks omavahel siduda eelarvet ja seda, millises summas on andmekaitseasutus sisse nõudnud trahve, sest see võib mõjutada andmekaitseasutuse töö iseloomu ja prioriteete ning seeläbi tema sõltumatust. Tuleks tagada, et andmekaitseasutuse eelarvet ei saa kalendriaasta jooksul vähendada, kui andmekaitseasutus ei ole eeldatavaid trahve kogu ulatuses sisse nõudnud;
5. tagama, et andmekaitseasutusele on antud kõik isikuandmete kaitse üldmääruse artiklites 57 ja 58 andmekaitseasutuste jaoks ette nähtud ülesanded ja volitused;
6. tagama, et lisaks tavalistele järelevalvetoimingutele, mida tehakse N.SISi büroos ja SIRENE büroos, teeb andmekaitseasutus rohkem järelevalvet lõppkasutajatest asutuste üle, kellel on juurdepääs SIS II-le;
7. tagama, et järelevalvetoimingud, mida andmekaitseasutus teeb seoses VISiga, hõlmavad viisasid väljastava keskasutuse kontrollimist N.VISis tehtavate andmetöötlustoimingute osas. Arvestades, et riikliku viisasüsteemi esimene audit tuli teha 2015. aasta oktoobriks, peaks andmekaitseasutus tegema selle auditi veel puuduva osa nii kiiresti kui võimalik;
8. tagama, et andmekaitseasutus kontrollib korrapäraselt ka väliseid teenuseosutajaid;

Andmesubjektide õigused

9. leidma sobiliku viisi, kuidas andmekaitseasutused, siseministeerium ning välis- ja Euroopa asjade ministeerium saaksid andmesubjekte teavitada võimalikest riskidest, mis kaasnevad ID-kaartide koopiade ja tundliku teabe edastamisega avatud interneti kaudu. Siseministeeriumi ning välis- ja Euroopa asjade ministeeriumi kutsutakse üles kaaluma võimalust pakkuda andmesubjektidele selliste dokumentide esitamiseks turvatud elektroonilist edastuskanalit;
10. tagama, et kuni uue SISi *acquis*¹ täieliku kohaldamiseni (hiljemalt 28. detsembril 2021) peetakse kinni SIS II määruse artikli 41 lõikes 6 ja SIS II otsuse artikli 58 lõikes 6 sätestatud SIS II andmesubjekti taotlusele vastamise 60päevasest tähtajast; uus *acquis* sisaldab ristviiteid isikuandmete kaitse üldmääruses ette nähtud tähtajale, mille jooksul tuleb andmesubjektide taotlustele vastata (30 päeva, võimalusega pikendada seda vajaduse korral veel kahe kuu võrra);
11. kaaluma võimalust pakkuda andmesubjektidele politseijaoskondade ruumides mõningaid infotrukiseid (teabelehed/plakatid jne), samuti võimalust teha see materjal paremini nähtavaks ja lihtsamini kättesaadavaks;
12. kaaluma võimalust pakkuda näiteks mitteametlikke ingliskeelseid versioone otsustest, mida andmekaitseasutus teeb SIS II andmesubjektide taotluste suhtes esitatud vaiete kohta; see aitaks andmesubjektidel otsustest paremini aru saada ja tugevdaks seeläbi andmesubjektide õigusi;
13. tagama, et teave VISi andmesubjektide õiguste kohta on välis- ja Euroopa asjade ministeeriumi veebisaidil kergemini leitav; veebisaidil peaks olema ka VISi andmesubjektide õiguste teostamiseks vajalikud vormid;

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. novembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1862, milles käsitletakse Schengeni infosüsteemi (SIS) loomist, toimimist ja kasutamist politseikoostöös ja kriminaalasjades tehtavas õiguselases koostöös ning millega muudetakse nõukogu otsust 2007/533/JSK ja tunnistatakse see kehtetuks ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1986/2006 ning komisjoni otsus 2010/261/EL (ELT L 312, 7.12.2018, lk 56) (vt eelkõige artiklid 66–71); Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. novembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1861, milles käsitletakse Schengeni infosüsteemi (SIS) loomist, toimimist ja kasutamist kontrollide valdkonnas piiril ning millega muudetakse Schengeni lepingu rakendamise konventsiooni ja määrust (EÜ) nr 1987/2006 ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1987/2006 (ELT L 312, 7.12.2018, lk 14) (vt eelkõige artiklid 51–57).

14. tagama, et viisataotluse vormil on selgelt nimetatud asutused, mis riikliku viisasüsteemi raames isikuandmeid töötlevad. Eelkõige peaks seal olema teave selle kohta, et vastutav töötaja on välis- ja Euroopa asjade ministeerium;
15. esitama VISi andmesubjektidele lennujaama ruumides ja teistes piirikontrollipunktides teavet füüsilisel andmekandjal (teabelehed/plakatid jne) ning tegema selle paremini nähtavaks ja lihtsamini kättesaadavaks;
16. tagama, et VISi isikuandmeid käsitlevates vastustes andmesubjektidele on esitatud teave võimaluse kohta vaidlustada vastus andmekaitseasutuses ja kohtus;
17. võtma vajalikud meetmed, et täpsustada välis- ja Euroopa asjade ministeeriumi ning viisasid väljastava keskasutuse (siseministeerium) ülesandeid VISi andmesubjektide taotlustega tegelemisel ja koostada mõlema üksuse jaoks asutusesisesed või meetodilised suunised; see teave peaks olema andmesubjektidele kättesaadav;

Viisainfosüsteem

18. võtma vajalikud meetmed, et tõsta välis- ja Euroopa asjade ministeeriumis ning siseministeeriumis (viisasid väljastav keskasutus) valitsuskeskkonnale ning eeskätt riiklikele viisataotlustele juurdepääsul turbeastet, eelkõige kasutades riiklikule viisaandmebaasile juurdepääsuks kaksikautentimise tehnoloogiat;
19. võtma vajalikud meetmed, et parandada välis- ja Euroopa asjade ministeeriumis N.VISi andmekeskuse füüsilist ja organisatsioonilist turvalisust, eelkõige seoses järgmiste aspektidega:
 - andmekeskuse sissepääsu juures külastuslogi sisseseadmine IKT-töötajate, külastajate või tarnijate jaoks, kellel peaks olema piiratud juurdepääs;
 - gaasipõhise (argoniit) tuletõrjesüsteemi paigaldamine;
 - veelekke avastamise süsteemi paigaldamine;
 - tolmuva ja puhta põranda tagamine;
 - ELi serverite kaitsetara lukustamine;

20. kiirendama uue N.VISi andmekeskuse rajamist uues asukohas ja andmekeskuse ümberpaigutamist;
21. kaaluma võimalust muuta N.VISi logifailide säilitamisperioodi diplomaatilistes ja konsulaaresindustes, kehtestades megabaidipõhise kriteeriumi asemel ajalise piirangu;
22. kaaluma võimalust kasutada välis- ja Euroopa asjade ministeeriumis automaatset logikontrollisüsteemi;
23. võtma vajalikke meetmeid, et diplomaatilised esindused või välis- ja Euroopa asjade ministeerium kontrolliks väliseid teenuseosutajaid korrapäraselt;
24. võtma vajalikke meetmeid, et pakkuda kohalikele konsulaartöötajatele andmekaitsekoolitust süstemaatilisemalt ja ühetaolisemalt;
25. tagama, et elektroonilistes viisataotlustes küsitakse sama teavet kui paberil viisataotlusvormidel (nagu ette nähtud ELi viisaeeskirja¹ I lisas);

Teise põlvkonna Schengeni infosüsteem

26. võtma vajalikke meetmeid, et tõsta N.SIS II-le juurdepääsul turbeastet, eelkõige kasutades N.SIS II-le juurdepääsuks kaksikautentimist ja ainult HTTPS-ühendusi;
27. tagama, et siseministeerium teavitab andmekaitseasutust igast andmetega seotud rikkumisest, millega kaasneb tõenäoliselt oht füüsiliste isikute õigustele ja vabadustele. Lisaks peaks siseministeerium looma isikuandmetega seotud rikkumiste registri;

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 810/2009, millega kehtestatakse ühenduse viisaeeskiri (viisaeeskiri) (ELT L 243, 15.9.2009, lk 1).

Üldsuse teadlikkus

28. kaaluma võimalust teha andmekaitseasutuse teabelehed andmesubjektidele kättesaadavaks ka lihtsamini juurdepääsetavates kohtades, nt politseijaoskondades, piirikontrollialadel ja konsulaatides;
29. kaaluma võimalust lubada andmekaitseasutuse esitlustele, seminaridele ja avatud uste päevadele ka laiem üldsus, eelkõige andmesubjektid, sest SIS II ja VIS teave puudutab ka neid.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*
